

ESPOON VANHUSNEUVOSTO - ESBO ÄLDRE RÅD
Vanhusneuvoston kokous 8/2016

Pöytäkirja

Aika: 15.12.2016

klo 12.30-15.30 Valtuustotalo, Kokoomuksen ryhmähuone, Espoonkatu 5

[Kartalla](#)

Läsnä:

Puheenjohtaja

Olli Männikkö

Jäsenet

Antero Krekola

Heikki Konttinen

Matti Passinen

~~Marjaterä Einiö~~

Börje Eklund

Lasse Hoffman

Irma Ruuskanen-Sere

Esko Meuronen

Juhani Kytö

Marja-Liisa Lahtinen

Leevi Väisänen

~~Brita Pawli~~

Helena Pyhälähti-Räisänen

~~Stig Kankkonen~~

Varajäsenet

Pirkko Liikanen

Kutsutut osallistujat

Veikko Simpanen

~~Kristiina Mustakallio~~

Sihteeri

Niina Savikko

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.30.

2. Kokouksen osanottajat, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin osallistujat sekä kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

3. Työjärjestyksen hyväksyminen

Lisättiin Rakennetaan kaikille Ainoan lausunto kohtaan 10.1. Muilta osin hyväksyttiin esityslista.

4. Pöytäkirjantarkastajan valinta

Börje Eklund valittiin pöytäkirjantarkastajaksi puheenjohtajan lisäksi.

5. Vanhusten palvelujen ajankohtaiset asiat (klo 12.45-13.15)

Vanhusten palvelujen johtaja Matti Lyytikäinen kertoi ajankohtaisista asioista.

Kotihoidon asiakastyytyväisyyskysely lähetettiin Espoon kaupungin oman toiminnan säännöllisen kotihoidon asiakkaalle. 1187 lomaketta lähetettiin ja vastausprosentti oli 64. Suurin osa vastaajista asui yksin. Lyytikäinen kiinnitti huomiota vastaamisen tapaa, jossa muun henkilön kanssa (työntekijöiden) vastasi 14 %. Palvelun laatuun oltiin yleisesti tyytyväisiä. Vähiten tyytyväisiä oltiin mahdollisuuksiin osallistua palvelun suunnitteluun ja arviointiin. Hoitajien toimintaan ollaan kautta linjan tyytyväisiä, hoitajat kuuntelevat hyvin vastaajia ja käytöksestä välittyy lämmin tunne. Kotihoidon toimivuuteen ollaan melko tyytyväisiä. Ainoastaan siitä, että hoitajat pysyisivät pääsääntöisesti samoina on vajaa puolet erimieltä. Asiakastyytyväisyyskyselyssä oli aluekohtaisia eroja. Eroja pohditaan kotihoidossa ja mietitään toimenpiteitä laadun parantamiselle. Tyytyväisemmät asiakkaat olivat nuorempia, jota arveltiin että he saattavat olla vähän palveluita tarvitsevia joilla esimerkiksi hoitajat saattavat pysyä paremmin samoina.

Kysyttiin miten kattava kysely on, johon Lyytikäinen totesi, että palvelusetelillä ja

ostokotihoidossa on kovin pieni osuus säännöllisen kotihoidon asiakkaista. 80 % arvioi kokonaisarvosanan oleva kahdeksan tai yli.

Kysyttiin omaisten kanssa vastaajien määrästä. 10 % omainen vastasi puolesta ja 27 % vastasi omaisen kanssa. Toivottiin vastaajaryhmäkohtaisia tuloksia, joita vielä ei ole esittää.

Kyselyn perusteella asiakkaan osallistumista palvelun suunnitteluun ja arviointiin tulee lisätä sekä hoitajien vaihtuvuutta tulee vähentää. Lyytikäinen kertoi että Espoo on mukana kotihoidon vertailukehittämisessä, jossa on mukana muita Suomen kuntia. Tässä vertailussa Espoo ei pärjää mitenkään huonosti hoitajien vaihtuvuuden suhteen.

Kunta10 on joka toinen vuosi tehtävä laaja kyselytutkimus henkilökunnalle, jossa tarkastellaan työn sujuvuutta, työyhteisöä, johtamista, työssä jaksamista sekä kokonaissijoitusta. Vastausprosentti oli erittäin hyvä, 75 %. Kaikilla mittareilla mitattuna tulos oli tänä vuonna paremmat kuin kaksi vuotta sitten. Erityisesti johtaminen ja työyhteisöjen toimivuus ovat parantuneet. Eri vanhusten palvelujen toiminnot eroavat tulosten suhteen. Pitkäaikaishoidossa tulokset ovat pysyneet hyvinä, kotihoito on parantanut merkittävästi. Nestroin muutokset ovat vaikuttaneet Nestorin tuloksiin alentavasti.

Lyytikäinen kertoi palvelukeskusten ruokailusta, josta kaupungin tuki lakkaa koska Catering on yhtiöitetty de minimis -periaatteen mukaan. Valtuuston toive on turvata vähävaraisten ruokailumahdollisuudet. Helmikuuhun asti jatketaan subventointia. Valmistelussa on käytäntö jonka myötä 1.3.2017 otettaisiin käyttöön harkinnanvarainen ateriatuki. Päätös tehtäisiin Nestroissa sosiaalihuoltolain perusteella. Asiaa valmistellaan 11.1.2017 vanhusneuvostoon ja tammikuun lautakuntaan. Esitettiin toive, että asia hoidettaisiin hienovaraisesti ettei tule leimaantumista. Esitettiin myös toive että Catering tekisi yhden halvemman ruokalajin johon vähävaraisillakin ikääntyneillä olisi varaa. Lyytikäinen kertoi että Catering on luvannut laajentaa valikoimaa myös halvempaan suuntaan. Kysyttiin miten asia tuodaan tiedoksi ikääntyneille. Pidettiin tärkeänä että esim. leskeksi jääneet miehet huomioitaisiin. Toivottiin että kortti olisi muovinen eikä mikään paperilappu.

Lyytikäinen kertoi että omaishoidon tuen ohje oli lautakunnassa 14.12.2016 ja se hyväksyttiin pienin teknisin muutoksin.

Lyytikäinen kertoi että Täyttä elämää ikääntyneenä -suunnitelman julkistamista

suunnitellaan kaupunginjohtajan vetämään tilaisuuteen alkuvuodesta. Vanhusneuvoston puheenjohtajaa pyydetään paikalle. Suunnitelmaa on lisäksi esitetty hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen työryhmän keskeiseksi asiakirjaksi. Myös ELO-ryhmän vakinaistamista on esitetty.

Influenssarokotustietoiskussa Lyytikäinen kertoi että yli puolet 65+-vuotiaista on ottanut rokotteen. Vielä ollaan noin 1000 rokotusta jäljessä viimevuodesta. Lyytikäinen kehotti edelleen rohkaisemaan kaikkia hakemaan rokotteen.

Lyytikäinen kertoi tämän vuoden talousarvion toteutumisesta. Lyytikäinen totesi että omaishoitajien määrä on lisääntynyt, mutta vapaiden käyttö ei. Kotiutustiimin lisäresurssit siirrettiin kotihoitoon sillä kotiutustiimissä ei ollut niille tarvetta. Kotihoitoon tuli muutenkin lisää henkilöstöresursseja. Uuden teknologian käyttö on edistynyt, mutta ei vielä olla otettu käyttöön (esim. videovälitteiset kotihoidon tarkistuskäynnit, lääkärinkonsultoinnit). Kotihoidon ROPSU-robotti voitti sekä Espoon että kansainvälisen innovaatiopalkinnon.

Vuoden 2017 talousarvion muutos tähän vuoteen verrattuna on 9,5 miljoonaa, josta valtaosa menee uuden sairaalan käynnistämiseen. Talousarvioneuvotteluissa saatiin 400 000€ lisää vanhusten palveluihin. Budjetti mahdollistaa sairaalan ja Leppävaaran elä ja asu keskuksen avaamisen, Nestroin toiminnan vakiinnuttamisen sekä kotihoidon kehittämistyön. Lyytikäinen esitti, että 400 000 ehdotetaan käytettäväksi seuraavasti: 30 000€ liukuesteisiin, 30 000€ vähävaraisten ruokailuun ja 340 000€ omaishoidon tukeen.

Kysyttiin Matinkylän Elä ja asu -keskuksen rakentamisen lopettamisesta. Lyytikäinen kertoi että taustalla on kaupungin investointikatto, jonka pohjalta kaupungin investointeja pitää rajoittaa. Tavoitteena on saada elä ja asu keskuksia, mutta rakennuttajaksi etsitään yksityistä toimijaa. Lyytikäinen on menossa asiaa koskeviin neuvotteluihin tammikuussa. Kaupungin taseeseen rakentaminen on haudattu, mutta se että Elä ja asu -keskuksia ei tulisi ollenkaan, sitä ei ole haudattu.

Kysyttiin Träskändän tiloista. Lyytikäinen kertoi että sosiaali- ja terveystoimi luopuu tiloista, mutta vielä ei tiedetä jääkö kiinteistöt kaupungille.

Kysyttiin kotihoidon peittävydestä. Lyytikäinen kertoi, että olemme Kuusikko vertailussa Vantaan kanssa samalla tasolla, mutta muiden kuntien alapuolella peittävydessä. Lyytikäinen totesi, että tavoitteena ei pidä olla kotihoidon peittävyden

maksimointi vaan säännöllisen kotihoidon peittävyden ennalta ehkäisy.

Kysyttiin omaishoidon peittävydestä. Lyytikäinen totesi että omaishoidossa olemme kaukana valtuuston päättämästä peittävydestä ja vaikka omaishoidon rahoitusta on lisätty, sillä ei vielä mahdollisteta valtuuston tavoitteeseen pääsyä. Tavoite on kuitenkin asetettu vuoteen 2021.

Puheenjohtaja kysyi että mittaammeko vääriä asioita. Tavoitteena tulisi olla se, että mahdollisimman vähän porukkaa on yhteiskunnan avun piirissä.

Kysyttiin Espoon sairaalan menoerästä, mikä osuus on käynnistämistä. Lyytikäinen kertoi, että käynnistämistä on sekä tämän että ensi vuoden budjetissa. Uusi sairaala tulee maksamaan kuitenkin enemmän kuin vanha uusien tilojen lisäksi siitä syystä että palveluja myydään Kauniaisille ja Kirkkonummelle.

Kysyttiin liukuasteista, mitkä ovat jakopaikat ja miten tiedotetaan. Lyytikäinen vastasi että asia on valmistelussa ja todennäköisesti hankinta joudutaan kilpailuttamaan. Rahaa liukuasteisiin on vähän ja pitää miettiä tuleeko niiden jakamiseen tarveharkintaa. Lisäksi jakamisen prosessi tulee miettiä, jotta se ei itsessään tule kalliiksi. Keskusteltiin liukuasteiden turvallisuudesta sisätiloissa. Ehdotettiin että Aalto-yliopistolle ehdotettaisiin hanketta, jossa suunniteltaisiin sellaiset pohjat, jotka ovat turvalliset sekä sisällä että ulkona. Todettiin että kitkajohjat on jo keksitty.

Esitettiin vanhusneuvoston kokouksen aiheeksi vapaaehtoistyön esittelyä. Lyytikäinen sanoi että sen voisi ottaa ensi vuoden alussa aiheeksi.

Päätös: Merkittiin saatu esitys ja keskustelu tiedoksi.

6. Lausuntopyyntö järjestöavustuksista (klo 13.15-13.45)

Vanhusten palvelujen erityisasiantuntija Niina Savikko kävi läpi järjestöavustusesityksen. Jaettavaa rahaa oli tänä vuonna 2000€ enemmän kuin viime vuonna ja se esitettiin kohdennettavaksi järjestölle joka kaupungin hävittämän hakemuksen vuoksi on saanut kahtena vuonna vähemmän avustusta kuin muut vastaavanlaiset järjestöt. Yksi hakija oli hakenut vähemmän kuin mitä oli saanut avustusta viime vuonna. Hakijoiden joukossa oli kaksi uutta hakemusta, joista toinen oli hakenut myös viime vuonna ja jolle ei silloinkaan esitetty myönnettäväksi rahoitusta. Toinen uusi hakija haki avustusta tilavuokraan Tapiolassa ja tähän ei

esitetä myönnettäväksi avustusta vaan tilaa Tapiolan palvelukeskuksesta.

Vanhusneuvoston järjestöavustustoimikunta kokoontui 5.12.2016. Vanhusneuvoston lausunto (liitteenä) on välitetty lautakuntavalmisteluun. Vanhusneuvoston järjestöavustustoimikunta kannatti tehtyä avustustenjakoesitystä, jossa kaikilla muilla avustussumma säilyy ennallaan paitsi sillä järjestöllä joka oli hakenut avustusta vähemmän kuin viime vuonna (saa hakemuksen mukaisesti) ja 2000€ kohdennetaan järjestölle jonka hakemuksen kaupunki hävitti kahta vuotta aikaisemmin mistä syystä järjetön avustus on jäänyt muita aktiivisia järjestöjä selvästi alemmalle tasolle.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää avustuksista tammikuun lautakunnassa.

Keskusteltiin siitä miksi lausunnossa on otettu kantaa järjestöavustusten jakoon sote-uudistuksen jälkeen. Todettiin, että järjestöavustusten rahat ovat sosiaali- ja terveystoimen budjetissa josta suuri osa siirtyy maakuntaan. Tällä esitetään, että ne varat säilyisivät kunnassa.

Päätös: Hyväksyttiin lausunto muutoksilla muotoiluun.

7. Vastaaminen Ympäristöministeriön kyselyyn (klo 13.45-14.15)

Vanhusneuvoston puheenjohtaja Olli Männikkö esitti vastausehdotuksensa lomakkeen kyselyyn. Vastauksia täydennettiin vanhusneuvoston kokouksessa. Sihteeri vie vastaukset järjestelmään.

Ohjelman esite
(suomeksi).pdf

Ohjelman esite
(ruotsiksi).pdf

Blanketten.pdf

Lomake.pdf

Saatekirje_Följebrev
.pdf

Kysyttiin miksi kysely tulee ympäristöministeriöstä eikä STM:stä. Ihmeteltiin että STM:stä ei ole tullut vastaavaa kyselyä esim. elämänlaadusta. Vastattiin, että Ympäristöministeriö tekee tämän hankkeen kanssa yhteistyötä STM:n kanssa.

Puheenjohtaja totesi, että vaikka vastaukset kyselyyn ovat tiukat on yhteistyö ollut hyvää nykyisen vanhusten palvelujen johon kanssa. Todettiin, että vanhuksia ei arvosteta yhteiskunnassa ja yleiseen ilmapiiriin tulisi vaikuttaa. Puheenjohtaja viittasi

PKS-lausuntoon, jossa otetaan kantaa siihen miten vanhusneuvostolle ei tarvitsisi maksaa palkkioita vaikka muille maksettaisiin.

Ehdotettiin että liikennevaloihin voisi laittaa näkyviin ajan kuinka kauan valo on vielä vihreänä. Tällaisia on esim. Virossa.

Päätös: Hyväksyttiin vastaukset ja päätettiin lähettää ne myös Tekninen ja ympäristötoimen johdolle sekä ministeri Rehulalle.

8. Vanhusneuvoston osallistamisen periaatteet ja lausuntokäytäntö (klo 14.15-14.45)

Vanhusten palvelujen erityisasiantuntija Niina Savikko kävi läpi Espoon virkamiehille tarkoitetun ohjeen vanhusneuvoston osallistamisen periaatteista ja lausuntokäytännöistä. Todettiin että ohjeet on käyty syksyn 2016 aikana jokaisen toimialan johtoryhmissä läpi ja näiden mukaan lautakuntavalmistelijoiden tulee toimia.

Todettiin että vanhusneuvostoa on kuultu ohjeen teossa. Toivottiin listatekstiin vakiona kohtaa siitä onko vanhusneuvostoa kuultu vai ei. Esitettiin että ohjeen vaikutusta seurattaisiin. Sihteeri kertoi, että ohjeen noudattamisesta tehdään Osallistuva Espoo -poikkihallinnollisen ohjelman puitteissa seurantakysely sekä valmistelijoille että vaikuttamistoimielimille.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

9. PKS-vanhusneuvoston lausunnon hyväksyminen (klo 14.45-15.15)

Vanhusneuvoston puheenjohtaja Olli Männikkö kertoi lausunnon taustaa ja esitteli uuden luonnoksen PKS-vanhusneuvostojen lausunnoksi.

Päätös: Hyväksyttiin lausunto pienillä lisäyksillä. Päätettiin lähettää lausunto PKS-vanhusneuvostojen puheenjohtajille ja sihteereille saatteella että olisi hyvä saada asia hoidettua tämän vuoden puolella. Päätettiin lähettää lausunto myös valtiovarainministeriön hallitusneuvokselle Eeva Mäenpäälle ja ministeri Rehulalle tiedoksi.

10. Muut asiat (Klo 15.15-15.30)

10.1 Rakennetaan kaikille ryhmän lausunto Ainoan bussiterminaalista

Rakennetaan kaikille työryhmä on antanut lausunnon Tapiolan kauppakeskus Ainoan bussiterminaalista. Lausunto on välitetty vanhusneuvostolle tiedoksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

11. Tiedoksi

Vanhusneuvoston nykyinen sihteeri Niina Savikko muuttaa asumaan ulkomaille ja vuonna 2017 vanhusneuvoston sihteerinä toimii vanhusten palvelujen erityisasiantuntija Maria Rysti (maria.rysti@espoo.fi).

12. Seuraavien kokousten / tapahtumien ajankohdat

11.1.2017 klo 12.30-15.30

1.2.2017 klo 12.30-15.30

1.3.2017 klo 12.30-15.30

5.4.2017 klo 12.30-15.30

17.5.2017 klo 12.30-15.30

13. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.30.

Olli Männikkö
puheenjohtaja

Niina Savikko
sihteeri

Börje Eklund
pöytäkirjan tarkastaja